Euroopa Parlament
2024-2029

Väliskomisjon

2025/2259(INI)

26.2.2026

RAPORTI PROJEKT

mis käsitleb komisjoni 2025. aasta aruannet Ukraina kohta
(2025/2259(INI))

Väliskomisjon

Raportöör: Michael Gahler

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....3

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON 7

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

mis käsitleb komisjoni 2025. aasta aruannet Ukraina kohta

(2025/2259(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Ukraina kohta,

– võttes arvesse komisjoni talituste 4. novembri 2025. aasta töödokumenti, mis käsitleb 2025. aasta aruannet Ukraina kohta (SWD(2025)0759), ja sellele lisatud komisjoni teatist „2025. aasta teatis ELi laienemispoliitika kohta“ (COM(2025)0690),

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A10-0000/2026),

A. arvestades, et Euroopa Parlament mõistab kõige karmimalt hukka Venemaa agressiooni Ukraina vastu ning toetab Ukraina õigust suveräänsusele, sõltumatusele ja territoriaalsele terviklikkusele tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides;

B. arvestades, et Ukraina on Venemaa jätkuvast agressioonisõjast hoolimata näidanud üles märkimisväärset püsivust ELi liikmesuse suunas liikumisel;

C. arvestades, et Ukraina on jätkuvalt pühendunud oma õigusaktide vastavusse viimisele ELi *acquis*’ga;

D. arvestades, et kuigi on tehtud edusamme, tuleb Ukraina õigusriigi tugevdamiseks ja korruptsiooni vastu võitlemiseks teha veelgi rohkem jõupingutusi;

E. arvestades, et Ukraina demokraatlikud institutsioonid on näidanud kohanemisvõimet sõjaseisukorra tingimustes; arvestades, et Ukraina peaks jätkama tööd läbipaistvuse ja võimutasakaalu tagamiseks;

F. arvestades, et kodanikuühiskond on Ukrainas jätkuvalt vastupanuvõime ja demokraatia tugisammas, kuigi aktivistidele surve avaldamise juhtumid tekitavad muret ja nõuavad valitsuse reageerimist;

G. arvestades, et ELiga integreerumist toetatakse laialdaselt kogu Ukraina ühiskonnas ja institutsioonides ning see on jätkuvalt Ukraina demokraatliku arengu peamine liikumapanev jõud;

I. Venemaa agressioonisõja ja sanktsioonide hetkeseis

1. kinnitab oma vankumatut solidaarsust Ukraina rahvaga ning toetust Ukraina sõltumatusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; rõhutab tungivalt, et kooskõlas ÜRO põhikirja artikliga 51 on Ukrainal võõrandamatu õigus enesekaitsele;

2. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid suurendaksid abi, et toetada Ukraina õigust enesekaitsele; nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid koos partnerite ja liitlastega osaleksid Ukrainale tugevate ja õiguslikult siduvate julgeolekutagatiste andmises, mis hoiaksid ära Venemaa edasise agressiooni;

3. tunnustab komisjoni 2026. aasta jaanuari teadaannet, et ta kavatseb anda Ukraina eelarve- ja sõjaliste vajaduste rahuldamiseks 2026.–2027. aastal 90 miljardit eurot kriitilise tähtsusega toetust;

II. Pühendumine ELiga ühinemisele

4. väljendab suurt heameelt Ukraina jätkuva pühendumuse üle ELi liikmesuse nõuete täitmisele; väljendab heameelt kõigi klastrite sõelumisprotsessi lõpuleviimise üle ja nõuab tungivalt, et Ungari lõpetaks läbirääkimisklastrite avamise vetostamise; väljendab heameelt komisjoni ja nõukogu eesistujariigi Küprose otsuse üle jätkata läbirääkimisi tehnilisel tasandil, valmistudes läbirääkimiste alustamiseks tulevikus;

III. Demokraatia, õigusriik ja korruptsioonivastane võitlus

5. tunnustab Ukraina erakordseid jõupingutusi demokraatlike institutsioonide tugevdamiseks sõja ajal; väljendab heameelt Ukraina edusammude üle kohtusüsteemi reformimisel ja korruptsioonivastases võitluses; nõuab püsivaid edusamme nendes kriitilistes valdkondades;

6. tunnustab ELi ja Ukraina vahel 2025. aasta detsembris kokku lepitud kümnepunktilise reformikava vastuvõtmist, mille eesmärk on tugevdada õigusriiki ja tõhustada korruptsioonivastaseid meetmeid;

7. tunnustab jõupingutusi, mida on tehtud demokraatlike valimiste ettevalmistamisel, mis viiakse läbi pärast sõjaseisukorra tühistamist; väljendab heameelt parlamendiistungite ülekannete taastamise üle, mis on tugevdanud Ukraina demokraatlikku legitiimsust;

8. rõhutab veel kord Ülemraada olulist rolli reformide kiirel vastuvõtmisel;

9. nõuab tungivalt, et Ukraina jätkaks kohtureformi takistavate probleemide lahendamist, eelkõige seoses kohtusüsteemi sõltumatusega; nõuab julgeolekuteenistuse ja riikliku uurimisbüroo reformimist, tuginedes president Zelenskõi algatusele, mis kuulutati välja 2. jaanuaril 2026;

10. nõuab sõjaseisukorra meetmete, sealhulgas nn Lozovoi paranduse, ning eelvangistuse tavade läbivaatamist; julgustab suurendama avalikele dokumentidele juurdepääsu läbipaistvust, tunnistades samal ajal sõjaaegseid julgeolekuvajadusi; kiidab heaks uue lobitööd käsitleva seaduse vastuvõtmise;

11. väljendab heameelt korruptsioonivastasele võitlusele spetsialiseerunud asutuste edusammude üle kõrgetasemeliste juhtumite avastamisel ja nende eest vastutusele võtmisel; kiidab rikkumisest teatamise mehhanismide rakendamist; nõuab tungivalt, et Ukraina tagaks korruptsioonivastaste institutsioonide sõltumatuse läbipaistvate ametisse nimetamise protsesside abil ning tugevate kaitsemeetmetega poliitilise ja kohtuliku surve vastu;

12. väljendab heameelt Ukraina liikmesuse üle Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) altkäemaksu töörühmas, mis on positiivne samm OECD täisliikmeks saamise suunas; tunnustab Ukraina edusamme altkäemaksuvastaste õigusaktide rakendamisel rahvusvaheliste tehingute puhul;

IV. Põhivabadused ja inimõigused

13. tunnustab Ukraina võetud kohustust kaitsta põhiõigusi hoolimata Venemaa jätkuvast agressioonisõjast, eelkõige 2025. aasta mais vastu võetud õigusriigi tegevuskava rakendamise kaudu; kutsub Ukrainat üles tagama jätkuva toetuse väljendusvabadusele ja meedia sõltumatusele; nõuab sõjaseisukorraga seonduvate piirangute läbivaatamist, tagamaks, et need on endiselt vajalikud ja proportsionaalsed;

14. väljendab rahulolu, et Ukraina kodanikuühiskond on jäänud aktiivseks, hoolimata sõja ajal kogetud raskustest; nõuab tungivalt, et Ukraina ametivõimud tõhustaksid konsultatsioone kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartneritega ning tagaksid, et saadud panust võetaks nõuetekohaselt arvesse;

V. Piirkondlik koostöö ja heanaaberlikud suhted

15. väljendab heameelt Ukraina kasvanud jõupingutuste üle oma seisukohtade kooskõlastamiseks ELi ja Maailma Kaubandusorganisatsiooniga; ergutab tihedat koostööd ELiga rahvusvahelistel kaubandusläbirääkimistel;

16. tunnustab Ukraina ning ELi ja selle liikmesriikide suuremat koostööd julgeoleku- ja kaitseküsimustes, eelkõige Euroopa rahutagamisrahastu kaudu;

VI. Sotsiaal-majanduslikud reformid

17. julgustab Ukraina valitsust kasutama süsteemset lähenemisviisi avaliku halduse reformile ja avaliku sektori finantsjuhtimisele, tagades kooskõla olemasoleva tegevuskavaga;

18. väljendab heameelt Ukraina majandusjulgeoleku büroo ning selle juurde kuuluva kriminaaltulu jälitamise ja vara haldamise ameti eduka reformi üle;

19. julgustab Ukrainat jätkama liikumist ELi ühtse turuga integreerumise suunas; soovitab tal järgida ELi ja Ukraina põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna prioriteetses tegevuskavas esitatud kümmet prioriteeti; väljendab heameelt Ukraina ühinemise üle ELi algatusega „rändle nagu kodus“ 2026. aasta jaanuaris;

20. nõuab pidevaid jõupingutusi kapitali liikumise liberaliseerimiseks, sealhulgas ühtse euromaksete piirkonna määrusega[1] vastavusse viimise kaudu, ning rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tugevdamiseks;

21. tunnustab Ukraina tõhusat mitmetasandilist valitsemist; väljendab heameelt edusammude üle detsentraliseerimise edendamisel kooskõlas ELiga ühinemise

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 260/2012, millega kehtestatakse eurodes tehtavatele kreedit- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009 (ELT L 94, 30.3.2012, lk 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/260/oj).

nõuetega; nõuab täiendavaid reforme kohaliku omavalitsuse mõjuvõimu suurendamiseks;

22. tunnustab Ukrainat Ukraina kavas esitatud 68 reformitingimusest 63 täitmise eest, mis olid algselt kavandatud rakendamiseks pärast sõja lõppu, kuid mida viidi siiski ellu juba sõja tingimustes, mis võimaldas maksta 2025. aastal välja 26,8 miljardit eurot; nõuab järjepidevaid rakendamisalaseid jõupingutusi kooskõlas määrusega (EL) 2024/792[2], eelkõige selleks, et julgustada Ukrainat viima oma õigusaktid vastavusse ELi riigihankealaste õigusaktidega;

VII. Energeetika ja kestlik areng

23. väljendab heameelt märkimisväärsete edusammude üle, mida on tehtud energeetikasektori reformimisel ja Ukraina vastavusse viimisel Euroopa rohelise kokkuleppe ja puhta tööstuse kokkuleppe eesmärkidega; tunnustab Ukrainat edusammude eest oma riikliku energia- ja kliimakava rakendamisel, hoolimata Ukraina energiataristu ulatuslikust hävitamisest Venemaa poolt;

°

° °

24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ukraina valitsusele ja parlamendile.

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu (ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON

Raportöör kinnitab oma ainuvastutusel, et ei kasutanud oma raportis mingit sisendmaterjali huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1]kohaldamisalasse, ega kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt loetleda käesolevas lisas.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).